

logicky obstáti kladná odpověď na další hlavní otázku o vině návodce. Skutečnost touto odpovědí zjištěná, že zlý skutek byl Marií Ch-ovou proveden, není zároveň popřena onou částí výroku porotců, již jest přece toliko vysloveno, že tento zlý skutek nemůže jí býti přičítán, aniž bylo i jen naznačeno, že přičítání se vylučuje z důvodu, že tato osoba podle přesvědčení porotců zlý skutek vůbec neprovedla. Vytýkaného rozporu ve výroku porotců není a proto bylo zmateční stížnost, opřenou jediné o tuto výtku, zavrhnutí.

Čís. 2308.

Zavinění lékaře, operoval-li při horečnatém potratu bez řádné asistence a neopatrně používal kleští při nedostatečně otevřeném děložním hrdle.

Lékařem při operaci projevenou nešikovnost jest podřaditi pod ustanovení Šu 356 tr. zák.

I ustanovení Šu 357 tr. zák. týká se lékaře; pod výrazem »nešikovnost« má tu zákon na mysli »nevědomost« při operaci projevenou a v nešikovném počínání se zračící.

Lékař jest povinen sledovati pokroky lékařské vědy.

(Rozh. ze dne 5. března 1926, Zm II 439/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 21. dubna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechodem podle Šu 356 tr. zák. mimo jiné z těchto

důvodů:

Vývodům, týkajícím se důvodu zmatečnosti Šu 281 čís. 5 tr. ř., nelze přisvědčiti. Znalci udali při hlavním přeličení, že se názory lékařské vědy co do léčby horečnatého potratu rozcházejí, většina odborníků na heidelberském kongresu vyslovila se pro metodu vyčkávací, jiní zase jsou pro zákroky aktivní; otázka ta je tedy spornou, rozsudek to též zcela správně zjišťuje a není proto výtku rozporu se spisy opodstatněna. V jednání stěžovatelově, že tak těžkou operaci prováděl bez řádné asistence, pouze za pomoci porodní babičky, spatřuje soud nedostatek opatrnosti a prozíravosti a kvalifikoval je jako nešikovnost, jak ji na mysli má § 357 tr. zák.; s formelního hlediska kryje se toto rozsudkové zjištění úplně s přednesem stížnosti a není tedy místa pro výtku se stanoviska důvodu zmatečnosti čís. 5 Šu 281 tr. ř.; pokud snad míní stížnost svým dosti nejasným tvrzením, že »nedostatek prozíravosti a opatrnosti neznačí nevědomost«, vytýkati rozsudku mylnou kvalifikaci činu, podřaděného podle rozsudkového výroku pod skutkovou podstatu Šu 356, nikoli Šu 357 tr. zák., podotýká se, že § 356 tr. zák. vztahoval se dříve toliko na lékaře, tedy na osoby označené slovem »Heilarzt«, kdežto § 357 tr. zák. týkal se ranhojičů nebo »Wundärzte«, § 356 tr.

zák. mluví pak o léčení a je v něm řeč o nevědomosti, § 357 tr. zák. zmiňuje se naproti tomu o operaci a používá výrazu »nešikovnost«. Ježto však lékaři jsou nyní povoláni k vykonávání veškerého lékařství, je rozlišování to zbytečné a je proto bezpředmětné obírat se otázkou, zda zažalovaný skutek ztělesňuje skutkovou podstatu §u 356 tr. zák. či §u 357 tr. zák. Při nynějším stavu věci nutno naopak považovati za správné, byla-li i l é k a ř e m při operaci projevená n e š i k o v n o s t soudem podřaděna pod ustanovení §u 356 tr. zák.; vždyť poukazuje již nadpis §u 357 tr. zák. o »provinění ranhojiče n e v ě d o m o s t í« jasně k tomu, že zákon i pod výrazem »nešikovnost« v §u 357 tr. zák. na mysli měl »n e v ě d o m o s t« r a n h o j i č e m při operaci projevenou a v jeho nešikovném počínání se zračící. Nevědomost (vedle nedostatku opatrnosti) spatřuje rozsudek v tom, že stěžovatel (jak zjištěno) užil kleští při nedostatečně otevřeném děložním hrdle u neklidné pacientky tak neopatrně, že nastalo proděravění dělohy a že další manipulací těmito kleštěmi vytrhal nemocné tenké střevo.

Pokud stížnost v této souvislosti tvrdí, že není prokázáno, že děloha nebyla dostatečně otevřena, ani že plod byl čtyřměsíční, stačí poukázati jednak k tomu, že se dotyčné rozsudkové zjištění opírá o dobrozdání znalců, kteří projevíli názor, že děložní hrdlo nebylo otevřeno, ježto stěžovatel, ačkoliv tvrdí, že bylo hrdlo děložní pro prst průchodné, přece dne 10. března zaváděl l a m i n á r k y. Co se týče stáří plodu, prohlásili znalci výslovně, že šlo o čtyřměsíční těhotenství, totéž vyplývá i z protokolu o soudní pitvě a ostatně stěžovatel sám okolnost tu doznal. Dalšími vývody, že nalézací soud pomijí důležité udání znalců, že v roce 1906, kdy stěžovatel promoval, nebyly požadavky a zásady lékařské vědy co do léčby horečnatého potratu ještě tak přesně vysloveny, z čehož pak stížnost vyvozuje, že se stěžovatel nedopustil nevědomosti, pokud se držel staré metody, budiž připuštěno, že soud se nezmiňuje o poznámce lékařů, že asi před 18—20 lety nebyla ona nauka tak přesně vyslovena, jako dnes; nelze však přehlédnouti, že v téže souvislosti znalci lékaři prohlásili, že »se na lékaři, který delší dobu je v praxi, musí žádati, by aspoň tolik četl, co v příslušném oboru se uveřejňuje ve vědeckých časopisech a že tu jde o neznalost principů, kterými dnes věda se řídí a které ve všech učebnicích jsou obsaženy«. Je zřejmo, že touto větou nabývá poznámka o stavu vědy asi před 20 lety zcela jiného smyslu, že znalci zdůrazňují povinnost lékařovu sledovati pokroky vědy v literatuře, a že při tomto stavu věci, jímž se však stížnost neřídí, vytrhujíc z celé souvislosti lékařského dobrozdání právě jí hodící se část a dávajíc jí svými vývody zcela jiný smysl, nebylo třeba, by soud se zabýval pro posouzení souzeného případu nerozhodnou otázkou, jaké lékařské metody převládaly asi před 20 lety.

Čís. 2309.

Nejde o vydírání (§ 98 b) tr. zák.), má-li pachatel právní nárok na to, co se snaží hrozbou vynutiti, nebo má-li za to, že jest oprávněn